

- **Odmerná analýza** alebo aj titrácia je také stanovenie látok, ktoré je založené na zistení objemu skúmadla potrebného na úplné zreagovanie stanovovanej zložky v analyzovanom roztoku. Reakcia musí byť dostatočne rýchla, musí prebiehať kvantitatívne a zároveň musí byť jedinou reakciou, ktorá prebieha v roztoku.
- Stav, pri ktorom je pridané látkové množstvo titračného činidla chemicky ekvivalentné látkovému množstvu prítomnej stanovovanej zložky, sa označuje ako **bod ekvivalencie**. Jeho dosiahnutie sa pri titrácii najčastejšie stanovuje vizuálne pomocou tzv. indikátorov, ktoré ho indikujú zmenou sfarbenia, vznikom zrážalu, zrazeniny a i. Bod ekvivalencie sa však dá určiť aj iným spôsobom, meraním vhodnej fyzikálnej veličiny (pH, Eh, vodivosť a i.).
- **Odmerné roztoky** sú roztoky s presnou a známou koncentráciou využívané na reakciu so stanovovanou látkou. Najjednoduchšie sa pripravujú z tzv. základných (štandardných) látok. Ak sa naváži presné množstvo základnej látky (na analytických váhach) a správne sa pripraví roztok, tzv. **primárny štandard**, jeho presná koncentrácia sa zistí výpočtom. Roztoky, ktoré nie sú pripravené zo základných látok, ale ich presná koncentrácia sa stanoví štandardizáciou (t. j. titráciou na vhodné základné látky alebo roztoky z nich pripravené s následným výpočtom koncentrácie z rovnice stanovenia) sa nazývajú **sekundárne štandardy**.

Metóda	Typ reakcie	Odmerné roztoky	Primárne štandardy	Sekundárne štandardy	Indikátory	Stanovované látky	Poznámky
Acidimetria	acido-bázická	roztoky disociovaných (silných) kyselín - chlorovodíkovej (HCl), sírovej (H ₂ SO ₄), chloristej (HClO ₄)	bezzvodý uhličitán sodný (Na ₂ CO ₃), hydrogenuhličitán draselný (KHCO ₃) a dekahydrát tetraboritanu sodného (Na ₂ B ₄ O ₇ ·10H ₂ O)	roztoky zásad so známou koncentráciou	acidobázické - metyloranž, metylčerven, metylénová modrá, fenolftaleín	roztoky zásad s neznámou koncentráciou, uhličitánov	
Alkalimetria	acido-bázická	roztoky alkalických hydroxidov - hydroxidu sodného (NaOH), hydroxidu draselného (KOH)	kyselina benzoová (C ₇ H ₆ O ₂), dihydrát kyseliny šťavelovej (H ₂ C ₂ O ₄ ·2H ₂ O), hydrogentalan draselný (KHC ₈ H ₄ O ₄)	roztoky kyselín so známou koncentráciou	acidobázické - metyloranž, metylčerven, metylénová modrá, fenolftaleín	roztoky kyselín s neznámou koncentráciou, dusík v amónnych soliach	
Chelatometria	komplexotvorná	roztok chelatónu 3 (= komplexón 3 alebo skrátené Na ₂ H ₂ Y)	dusičnan olovnatý (Pb(NO ₃) ₂), uhličitán vápenatý (CaCO ₃)	roztoky kovov schopné tvoriť komplexné zlúčeniny, napr. Ca ²⁺ , Mg ²⁺ , Pb ²⁺ , Mn ²⁺ , Co ²⁺ so známou koncentráciou	metalochrómné - murexid, xylenolová oranž, eriochrómová čereň T	roztoky kovov schopné tvoriť komplexné zlúčeniny, napr. Ca ²⁺ , Mg ²⁺ , Pb ²⁺ , Mn ²⁺ , Co ²⁺ s neznámou koncentráciou	
Merkurimetria	komplexotvorná	roztoky disociovej ortuťnatej soli - dusičnan ortuťnatý Hg(NO ₃) ₂ , chloristan ortuťnatý Hg(ClO ₄) ₂	chlorid sodný (NaCl)	roztoky komplexotvorných aniónov, napr. Cl ⁻ , Br ⁻ , CN ⁻ , SCN ⁻ so známou koncentráciou	látky reagujúce s nadbytkom Hg ²⁺ iónov - nitrosulfid sodný (Na ₂ [Fe(CN) ₅ NO]), difenylkarbazón	roztoky komplexotvorných aniónov, napr. Cl ⁻ , Br ⁻ , CN ⁻ , SCN ⁻ s neznámou koncentráciou	
Argentometria	zrážacia	roztok dusičnanu strieborného (AgNO ₃) pri priamej a tiosíranu sodného (NH ₄ SCN) resp. draselného (KSCN) pri spätnej titrácii	chlorid sodný (NaCl)	roztoky halogenidov a pseudohalogenidov, napr. Cl ⁻ , Br ⁻ , I ⁻ , SCN ⁻ a S ²⁻ so známou koncentráciou	zrážacie - chróman draselný (K ₂ CrO ₄), farebné - síran železito-amónny (NH ₄ Fe(SO ₄) ₂), adsorpčné - rodamín G fluoresceín, eozín	roztoky halogenidov a pseudohalogenidov, napr. Cl ⁻ , Br ⁻ , I ⁻ , SCN ⁻ a S ²⁻ s neznámou koncentráciou	
Manganometria	oxidačno - redukčná	roztok manganistanu draselného (KMnO ₄)	dihydrát kyseliny šťavelovej (H ₂ C ₂ O ₄ ·2H ₂ O), oxid arzenitý (As ₂ O ₃)	roztoky látok so známou koncentráciou, schopných sa oxidovať, napr. Fe ²⁺ , organické látky	nie je potrebný, výnimočne oxidačno-redukčný indikátor (napr. o-fenatrolín indigokarmín, eriozeleň B eriochlaurín A)	roztoky látok schopných sa oxidovať, napr. Fe ²⁺ , organické látky s neznámou koncentráciou	
Dichromatometria	oxidačno - redukčná	roztok dichrómanu draselného (K ₂ Cr ₂ O ₇)	nie je potrebný	roztoky látok schopných sa oxidovať so známou koncentráciou, napr. Fe ²⁺ , organické látky	oxidačno-redukčný indikátor - difenylamin alebo benzidín	roztoky látok schopných sa oxidovať, napr. Fe ²⁺ , organické látky s neznámou koncentráciou	
Bromatometria	oxidačno - redukčná	roztok bromičnanu draselného (KBrO ₃)	nie je potrebný	roztoky látok schopných sa oxidovať so známou koncentráciou, napr. Fe ²⁺ , organické látky	metyloranž, metylčerven, indigokarmín, ktoré sa účinkom vylúčeného brómu rozložia na bezfarebné látky	roztoky látok schopných sa oxidovať, napr. Fe ²⁺ , organické látky s neznámou koncentráciou	
Jodometria - oxidimetrické stanovenia	oxidačno - redukčná	roztok jódu (I ₂)	oxid arzenitý (As ₂ O ₃)	roztok tiosíranu sodného (Na ₂ S ₂ O ₃)	nie je potrebný, škrobový maz	roztoky látok schopných sa oxidovať s neznámou koncentráciou	
Jodometria - reduktometrické stanovenia	oxidačno - redukčná	roztok tiosíranu sodného (Na ₂ S ₂ O ₃)	dichróman draselný (K ₂ Cr ₂ O ₇), bromičnan draselný (KBrO ₃)	roztoky látok schopných sa redukovat' so známou koncentráciou, napr. Sn ⁴⁺ , Mn ⁷⁺	nie je potrebný, škrobový maz	roztoky látok schopných sa redukovat', napr. Sn ⁴⁺ , Mn ⁷⁺ s neznámou koncentráciou	